

การเมือง ความคิด อิสระภาพ ผู้ต้องขังในเรือนจำ POLITICS THOUGHT FREEDOM PRISON INMATES

สิริยุช สมยิ่ง

SIRIYUCH SOMYING

เรือนจำกลางนครราชสีมา

Nakhon Ratchasima Central Prison.

E-mail: Siriyuch2012@gmail.com

บทคัดย่อ

การดำเนินกิจกรรมทางการเมืองส่งผลต่อบุคคลภายในประเทศนั้นๆ เกี่ยวข้องโดยตรงหรือโดยอ้อม แสดงบทบาททางการเมือง บทบาทเจ้าหน้าที่รัฐ บทบาทประชาชน ดำเนินนโยบายรัฐ ภายใต้การกำหนดนโยบายของนักการเมือง ทำหน้าที่บริหารประเทศ เจ้าหน้าที่รัฐผู้ขับเคลื่อนนโยบาย ประชาชนทุกคนจำเป็นต้องยอมรับและมีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมทางการเมือง สนับสนุนพรรคการเมือง สนับสนุนกิจกรรมของรัฐ และแสดงความคิดเห็นทางการเมืองในรูปแบบสมาชิกพรรคการเมือง รูปแบบกลุ่มทุน สนับสนุนพรรคการเมือง แบบเปิดเผย แบบไม่เปิดเผย จัดตั้งกลุ่มการเมือง พรรคการเมือง แสดงความคิดเห็นอิสระภาพมุมมองการเมืองภาคประชาชน แสดงออกถึงการสนับสนุนหรือคัดค้านกลุ่มการเมือง สร้างอำนาจถ่วงดุลกับกิจการต่างๆ ในรูปแบบกิจกรรมภาคประชาชน แต่กลุ่มประชาชนส่วนหนึ่ง มีข้อจำกัดทางด้านกฎหมาย ไม่สามารถแสดงพฤติกรรมทางการเมืองให้ประชาชนทั่วไปได้รับรู้ ความคิดเห็นทางการเมือง การใช้อำนาจรัฐ สะท้อนความต้องการใช้สิทธิเสรีภาพประชาชน ซึ่งไม่สามารถกระทำได้ กลุ่มประชาชนกลุ่มนี้คือกลุ่มผู้ต้องขังภายในเรือนจำ ข้อจำกัดภายใต้กฎหมายการควบคุม คุมขัง จำเป็นต้องแสดงพฤติกรรมตามกฎหมายกำหนดและอนุญาตให้กระทำได้นั้น แต่ถ้าว่ การใช้ชีวิตจริงของประชาชน ยังคงต้องการแสดงออกความคิดเห็นทางการเมือง ความคิด อย่างมีอิสระเสรี เพื่อให้เกิดการใช้กิจกรรมทางการเมือง สะท้อนความคิด ความต้องการความสุขเมื่อใช้ชีวิตในฐานะประชาชนคนไทยคนหนึ่ง และเมื่อได้รับโอกาสในการพัฒนาคุณภาพชีวิต การรับการศึกษา การสร้างอนาคตหลังพ้นโทษ ในรูปแบบระดมความคิดเห็นและจัดกิจกรรมการศึกษา สังเคราะห์เป็นชุดความรู้ การเมือง ความคิด อิสระภาพ เพื่อให้ ประชาชนได้รับรู้ และสนับสนุนกิจกรรมทางการเมืองของประชาชนให้ครอบคลุมทุกกลุ่มในประเทศไทย

คำสำคัญ: การเมือง, ความคิด, อิสระภาพ, ผู้ต้องขังในเรือนจำ

Abstracts

Political activities affect people within the country, directly or indirectly. They play the role of politicians, government officials, and citizens. They implement government policies under the policy determination of politicians. They act as government officials who drive policies. All citizens must accept and participate in organizing political activities, support political parties, support government activities, and express political opinions in the form of political party members, open or closed political party support groups, establish political groups, political parties, express independent ideas and political perspectives in the public sector, express support or opposition to political groups, create power, and balance various activities in the form of public activities. However, some groups of citizens are limited by law and cannot express political behavior for the general public to know. Political opinions and the use of state power reflect the need to exercise people's rights and freedoms, which cannot be done. This group of citizens is a group of prisoners in prison. The limitations under the law on control and detention must be able to express behaviors as specified and permitted by law. However, in real life, citizens still want to express political opinions and thoughts freely in order to use political activities, reflecting thoughts and the need for happiness when living as Thai citizens and when given the opportunity to develop their quality of life, receive education, and create a future after release in the form of brainstorming and organizing educational activities, synthesizing them into a set of knowledge, politics, thoughts, and freedom for the public to know. and support political activities of the people to cover all groups in Thailand

Keywords: Politics, Thought, Freedom, Prison Inmates

บทนำ

การเมืองเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับประชาชนทุกคน พฤติกรรมบุคคลตั้งแต่ระดับครอบครัวจนถึงระดับสังคม ส่งผลกระทบต่อการบริหาร ปกครองประเทศนั้นๆ อาจเกี่ยวข้องโดยตรงด้วยการดำเนินกิจกรรมทางการเมือง ส่งผลต่อการจัดทำนโยบายบริหารประเทศ ประชาชนทุกกลุ่มจะผลักดันให้มีการปรับทัศนคติและระบบการทำงานของภาครัฐจากการปกครองประชาชน มาเป็นการให้บริการที่ดีแก่ประชาชน และปรับระบบการทำงานของภาครัฐจากที่เป็นผู้คิดเองทำเองมาเป็นระบบที่ร่วมคิด รัฐบาลจะดำเนินนโยบายเพื่อมุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ได้รับการ บริการที่ดี มีการศึกษาที่ได้มาตรฐาน มีความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจและสติปัญญา และอยู่ภายใต้สิ่งแวดล้อมที่ดี (ขวลิต ยงใจยุทธ, 2539)

ประชาชนแสดงบทบาททางการเมือง บทบาทเจ้าหน้าที่รัฐ รวมกลุ่มประชาชนผู้สนใจการเมือง ตระหนักถึงกิจกรรมทางการเมืองที่ส่งผลกระทบโดยตรงกับการดำเนินชีวิตตนเอง แสดงพฤติกรรมทางการเมือง จัดกิจกรรมการเมือง เป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาประเทศเพื่อขับเคลื่อนนโยบายทางการเมือง ตอบสนองความต้องการตนเองและตอบสนองความต้องการประชาชน เกิดแผนงาน โครงการ กิจกรรมต่างๆ สร้างแรงจูงใจเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองโดยตรง ลักษณะแสดงความคิดเห็นต่อนโยบายรัฐบาล และการจัดกิจกรรมทางการเมืองตรวจสอบ สนับสนุนสร้างพลังขับเคลื่อนทางการเมือง

ผลกระทบโดยอ้อมจากการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองของนักการเมือง ในฐานะผู้บริหารประเทศ เจ้าหน้าที่รัฐในฐานะผู้ขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาล ซึ่งประชาชนทุกคนจำเป็นต้องยอมรับผลกระทบจากการดำเนินกิจกรรมทางการเมือง ผลกระทบด้านบวก ประชาชนมีความสุข ผลกระทบด้านลบ ประชาชนมีความทุกข์ ร่วมรับผิชอบสิ่งที่นักการเมือง เจ้าหน้าที่รัฐดำเนินการ และการมีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมทางการเมือง สนับสนุนพรรคการเมืองโดยตรงสนับสนุนกิจกรรมของรัฐโดยตรงในรูปแบบของจิตอาสา สนับสนุนทุนทรัพยากรต่างๆเพื่อสนองนโยบายทางการเมือง ขับเคลื่อนโครงการของรัฐเพื่อให้ประชาชนในประเทศได้รับความสุข

ประชาชนทั่วไปสามารถแสดงความคิดเห็นต่อการแสดงบทบาททางการเมืองในรูปแบบสมาชิกพรรคการเมือง รูปแบบกลุ่มทุนสนับสนุนพรรคการเมือง แบบเปิดเผยและไม่เปิดเผย รวมกลุ่มการเมือง กลุ่มการเมือง ภาคประชาชน แสดงออกถึงการสนับสนุนและการคัดค้านกลุ่มการเมือง สร้างอำนาจถ่วงดุลทางการเมือง จัดกิจกรรมต่างๆ ทางการเมืองแสดงความคิดเห็นทางการเมืองชัดเจน กิจกรรมสร้างความร่วมมือกับนักการเมือง หรือเจ้าหน้าที่รัฐได้อย่างเปิดเผย เลือกแสดงสิทธิ เสรีภาพประชาชนได้อย่างเสรี ภายใต้กฎหมายกำหนด แต่กลุ่มประชาชนส่วนหนึ่งมีข้อจำกัดทางด้านกฎหมาย ไม่สามารถแสดงพฤติกรรมทางการเมือง แสดงความคิดเห็นให้ประชาชนทั่วไปได้รับรู้ความคิดเห็น ความต้องการ การใช้สิทธิเสรีภาพในฐานะประชาชนไทยคนหนึ่ง ไม่สามารถกระทำได้ กลุ่มประชาชนกลุ่มนี้ คือ กลุ่มผู้ต้องขังที่ได้รับโทษ มีข้อจำกัดภายใต้กฎหมายการควบคุมการคุมขัง แต่เพราะว่า กลุ่มผู้ต้องขังมีจิตใจ มีจิตสำนึกรู้ผิดชอบชั่วดี ต้องการแสดงความคิดเห็น กิจกรรมทางการเมืองในฐานะประชาชน เพื่ออิสรภาพและพัฒนาคุณภาพชีวิตตนเอง ร่วมพัฒนารัฐ

การแสดงพฤติกรรมทางการเมือง กิจกรรมทางการเมือง การนำเสนอความคิดเห็นทางการเมือง ผู้ต้องขังรับดีถึงแนวปฏิบัติ การแสดงพฤติกรรมตามกฎหมายกำหนดและอนุญาตให้กระทำได้นั้นเท่านั้น แต่การใช้ชีวิตจริง ยังคงต้องการแสดงออกความคิดเห็นทางการเมือง ความคิด อย่างมีอิสระเสรี เพื่อให้เกิดการใช้กิจกรรมทางการเมือง สะท้อนความคิดความต้องการ ให้ตอบสนองความสุขต่อการใช้ชีวิตในเรือนจำตามสิทธิและเสรีภาพ การได้รับโอกาสพัฒนาคุณภาพชีวิต การให้การศึกษา การสร้างอนาคตเมื่อพ้นโทษ การแสดงออกถึงความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐกับผู้ต้องขัง การใช้อำนาจในการควบคุมดูแลเป็นความสัมพันธ์ทางการเมืองอีกรูปแบบหนึ่ง ซึ่งสังคมควรรับรู้ความคิดเห็นความต้องการและการสร้างอนาคต หลังออกจาก

เรือนจำหรือหลังพ้นโทษ ทำให้สามารถสนับสนุนพรรคการเมือง เจ้าหน้าที่รัฐได้ดำเนินโครงการและกิจกรรมต่างๆให้เป็นประโยชน์ต่อประชาชนในภาพรวม

การรวมกลุ่มผู้ต้องขังทั้งอยู่ในเรือนจำและพ้นจากเรือนจำ การเมืองไทยในรูปแบบประชาธิปไตย ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกกลุ่ม ทั้งอยู่ในเรือนจำและภายนอกเรือนจำสามารถแสดงออกทางการเมือง การสนับสนุนการจัดทำนโยบายของรัฐบาลตามสิทธิเสรีภาพภายใต้รัฐธรรมนูญของประเทศไทย และภายใต้กฎหมายกำหนดให้ประชาชนทุกคนต้องปฏิบัติร่วมกัน

กิจกรรมทางการเมืองกลุ่มผู้ต้องขังในเรือนจำกลางนครราชสีมา ในรูปแบบการระดมความคิดเห็นและกิจจัดกิจกรรม การศึกษา การสังเคราะห์เป็นชุดความรู้ การเมือง ความคิดอิสระภาพ เพื่อให้ประชาชนได้รับรู้และสนับสนุนกิจกรรมทางการเมืองของประชาชนให้ครอบคลุมทุกกลุ่มในประเทศไทย

การทบทวนวรรณกรรม

การเมืองไทยได้รับแนวคิดทางการเมืองแบบประชาธิปไตย แนวทางใช้ชีวิตของชาติตะวันตก และแนวคิดทางการเมืองแนวคิดคอมมิวนิสต์ รัสเซีย แนวคิดคอมมิวนิสต์ จีน แนวทางใช้ชีวิตของชาติตะวันออก ที่มีแนวคิดเกี่ยวกับระบอบการใช้อำนาจนิยม อำนาจเผด็จการ การปกครองแบบบูรณาการตามวิถีชีวิตของสังคมตะวันออก ส่งผลต่อการแสดงพฤติกรรมทางการเมืองและการประยุกต์ใช้รูปแบบการเมืองการปกครองที่แตกต่างกันตามสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ทางการเมือง

การเมืองรูปแบบประชาธิปไตย เป็นกิจกรรมทางการเมืองที่สังคมโลกได้เผยแพร่แนวคิดและสร้างกระแสสร้างกลุ่มทางการเมือง เป็นกิจกรรมต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการใช้อำนาจหรือการมีอิทธิพลโดยมีเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสิ่งต่างๆที่เกี่ยวข้อง โดยกระบวนการทำให้สมาชิกในสังคมบรรลุความต้องการร่วมกัน แสดงถึงการปกครองโดยประชาชน และประชาชนมีอำนาจสูงสุดในการปกครองผ่านกิจกรรมต่างๆทางการเมืองกระทำโดยประชาชน (เศรษฐวัฒน์ โชควรรกุล, 2562) รูปแบบกิจกรรมทางการเมืองตามระบอบประชาธิปไตยของแต่ละประเทศมีลักษณะการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับปัจจัยสภาพแวดล้อมทางการเมืองการขัดเกลาทางการเมือง

สังคมไทยมีรูปแบบการจัดกิจกรรมทางการเมือง สอดคล้องกับลักษณะวิถีชีวิตการขัดเกลาทางสังคมด้วยศาสนา และวัฒนธรรมซึ่งมีความหลากหลายสอดคล้องกับการใช้ชีวิตตามวิถีประชาธิปไตยการยอมรับความแตกต่าง ความเชื่อความคิดส่วนบุคคลรวมถึงยอมรับความแตกต่างทางวัฒนธรรมทำให้เกิดการปรับตัว สอดคล้องกับรูปแบบการปกครองแบบประชาธิปไตย แต่ประชาธิปไตยแบบไทยๆประชาชนส่วนใหญ่มีส่วนร่วม ในการสร้างการเปลี่ยนแปลงในระบอบการเมืองการปกครองของประเทศไทยน้อยแม้เกิดรูปแบบการเปลี่ยนแปลงการปกครองแบบประชาธิปไตยประชาชนเข้ามีส่วนร่วมในกระบวนการประชาธิปไตยน้อยส่วนมากเกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในลักษณะการช่วงชิงอำนาจและการใช้ระบอบทุนนิยมเข้าช่วงชิงอำนาจทางการเมืองการปกครองและการบริหารประเทศ (นรพัชร เสาธงทอง, 2558) สังคมไทยจึงแสวงหาผู้นำ

ทางการเมือง และจัดกิจกรรมทางการเมืองในลักษณะการนำคุณธรรมมาใช้ผสมผสานกับการแสดงออกทางการเมืองตามวิถีประชาธิปไตย

การเมืองแนวคิด รัฐเซีย มีชื่อเป็นทางการว่า สหพันธรัฐรัสเซีย สหพันธรัฐรัสเซียก่อตั้งขึ้นหลังการล่มสลายของสหภาพโซเวียตใน พ.ศ. 2534 ในสมัยสหภาพโซเวียตและสงครามเย็นนั้น เขตอิทธิพลหลักคือกลุ่มประเทศยุโรปตะวันออกปกครองด้วยระบอบคอมมิวนิสต์ ปัจจุบันปกครองด้วยระบอบสหพันธ์สาธารณรัฐกึ่งประธานาธิบดี รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ถูกนำมาใช้ภายหลังวิกฤตการณ์รัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2536 วลาดิมีร์ ปูติน มีบทบาททางการเมืองอย่างสูงนับตั้งแต่การเลือกตั้งใน พ.ศ. 2543 ประเทศถูกครอบงำโดยลัทธิอำนาจนิยมเบ็ดเสร็จ รัสเซียถูกจัดอยู่ในอันดับต่ำในด้านเสรีภาพสื่อและสิทธิมนุษยชน (วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี, 2568)

การเปลี่ยนแปลงระบอบการปกครองจากระบอบคอมมิวนิสต์มาสู่ระบอบประชาธิปไตยแบบประธานาธิบดี ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางความคิดและค่านิยมทางการเมืองอย่างมาก มีความเชื่อมั่นในรัฐที่เข้มแข็งและมีบทบาทในการดูแลประชาชน ให้ความสำคัญกับการรักษาอธิปไตยและความมั่นคงของชาติ คนรัสเซียมักมีความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในฐานะประชาคมแม้จะมีความเชื่อและค่านิยมที่ฝังรากลึก แต่คนรัสเซียก็มีความยืดหยุ่นและสามารถปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงได้ โดยเฉพาะแนวคิดการเมืองโลก ดำเนินนโยบายให้โลกเป็นระบบหลายขั้วอำนาจ จำกัดและถ่วงดุลอำนาจสหรัฐฯ

การเมืองแนวคิดคอมมิวนิสต์ จีน จีนได้นำเอาหลักการพื้นฐานของลัทธิคอมมิวนิสต์มาปรับใช้ให้เข้ากับบริบททางวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และสภาพความเป็นจริงของประเทศ จนเกิดเป็นรูปแบบที่แตกต่างจากประเทศคอมมิวนิสต์อื่นๆ แนวคิดทางการเมืองลักษณะของสังคมนิยมและใช้แนวปฏิบัติแบบลัทธิคอมมิวนิสต์การจัดกิจกรรมต่างๆ มีรูปแบบลักษณะเฉพาะที่แตกต่างไปจากรูปแบบลัทธิคอมมิวนิสต์ที่รับมาจากรัสเซีย โดยปรับประยุกต์ให้เหมาะสมกับสังคมจีนที่มีความหลากหลายทางเชื้อชาติวัฒนธรรมส่งผลให้เกิดเป็นต้นแบบแนวคิดลัทธิคอมมิวนิสต์อีกรูปแบบหนึ่ง

ลักษณะเด่นของแนวคิดคอมมิวนิสต์จีน ความยืดหยุ่น แนวคิดคอมมิวนิสต์ของจีนมีความยืดหยุ่นสามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้ เน้นผลประโยชน์ส่วนรวม แม้จะเปิดรับกลไกตลาด แต่ก็ยังคงให้ความสำคัญกับผลประโยชน์ส่วนรวม การควบคุมของรัฐ รัฐบาลมีบทบาทสำคัญในการควบคุมเศรษฐกิจและสังคม การผสมผสานระหว่างอดีตและปัจจุบัน จีนพยายามรักษาประเพณีและวัฒนธรรมดั้งเดิมควบคู่ไปกับการพัฒนาเทคโนโลยีและเศรษฐกิจ

พรรคคอมมิวนิสต์สามารถยืนหยัดท้าทายนานับประการตลอดระยะเวลา 100 ปีที่ผ่านมา ทั้งการคาดหมายว่าพรรคจะล่มสลายไปจนถึงกระแสโลกที่มุ่งสู่การปกครองตามระบอบประชาธิปไตย พรรคคอมมิวนิสต์จีน ความเป็นมาและก้าวต่อไปในศตวรรษใหม่ “รับใช้ประชาชน” หลักการสำคัญที่พรรคใช้ในการเรียกแรงสนับสนุนจากคนในประเทศคือ “ความชอบธรรมจากความสามารถในการทำงาน” ซึ่งหมายถึงสิทธิในการปกครองประเทศจะต้องวัดจากความสามารถในการส่งมอบผลลัพธ์ที่ดี (ประดิก์ จาการ์, 2564)

การเมืองรูปแบบประชาธิปไตยแบบไทย เป็นการนำหลักการพิธีการทางประชาธิปไตยมากำหนดเป็นรูปแบบการเมืองการปกครองของไทยแต่พัฒนาและปรับเปลี่ยนรูปแบบกิจกรรมเป็นประชาธิปไตยไม่สมบูรณ์แบบหากแต่สอดคล้องกับรากฐานทางวัฒนธรรมไทยยังคงมีอำนาจนิยมมีระบบอุปถัมภ์ในรูปแบบสังคมเข้ามา มีอิทธิพลแทรกแซงต่อการจัดกิจกรรมทางการเมืองก่อให้เกิดรูปแบบประชาธิปไตยที่มีเอกลักษณ์เฉพาะเรียกว่าประชาธิปไตยแบบไทย ระบอบการเมืองใหม่ในอุดมการณ์ สามารถควบคุมปัญหานักการเมืองที่ขาดคุณธรรมและจริยธรรมที่ใช้เงินมาซื้ออำนาจทางการเมืองแล้วใช้อำนาจทางการเมืองแสวงหาผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ (สังคีต พิริยะรังสรรค์และคณะ, 2560)

การมีส่วนร่วมทางการเมืองประชาธิปไตยแบบไทย เชื่อว่าเสียงประชาชนช่วยสร้างอนาคตประเทศ ประชาชนทุกคนมีสิทธิและโอกาสในการเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับเรื่องราวของประเทศ ได้แก่ การเลือกตั้งผู้แทนราษฎร การเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง หรือการแสดงความคิดเห็นต่อนโยบายต่างๆ ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทย การเข้าร่วมพรรคการเมือง ทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายของพรรค และมีโอกาสเข้ามามีบทบาทในพรรค

การเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองกับองค์กรภาคประชาสังคม องค์กรเหล่านี้มุ่งมั่นทำงานเพื่อประโยชน์ของสังคม เช่น การปกป้องสิทธิมนุษยชน การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การเข้าร่วมกิจกรรมขององค์กรเหล่านี้จึงเป็นอีกหนึ่งช่องทางในการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายต่างๆ ผ่านช่องทางต่างๆ เช่น สื่อสังคมออนไลน์ การเข้าร่วมการประชุมรับฟังความคิดเห็น หรือการเขียนหนังสือถึงผู้แทนราษฎร เสียงของประชาชนจึงมีคุณค่าถูกนำไปพิจารณาในการตัดสินใจที่สำคัญของประเทศ สร้างสังคมที่ดีกว่า ช่วยให้สังคมมีการพัฒนาอย่างยั่งยืนและตอบสนองความต้องการของประชาชน และการมีส่วนร่วมช่วยให้ประชาชนสามารถตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลและผู้แทนราษฎรได้ เสริมสร้างระบอบประชาธิปไตย

การเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองวิถีประชาธิปไตยแบบประเทศไทย การทำกิจกรรมทางการเมืองด้วยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมือง การแสดงความคิดเห็นต่อนโยบายรัฐบาล นโยบายพรรคการเมือง การดำเนินงานของเจ้าหน้าที่รัฐอย่างเปิดเผยไม่เป็นที่นิยมในสังคมไทย เนื่องจากเกรงใจ กลัวความขัดแย้ง กลัวความคิดเห็นที่แตกต่าง กลัวอำนาจรัฐ กลัวอำนาจผู้มีอิทธิพลที่เหนือกว่า แต่จะแสดงการมีส่วนร่วมทางการเมืองช่วงการเลือกตั้ง ประชาชนสามารถใช้อำนาจรูปแบบการปกครองระบอบประชาธิปไตยผ่านระบบตัวแทน เลือกผู้แทนขึ้นทำหน้าที่แทนตัวเองได้อย่างปลอดภัย และวิธีการปฏิบัติตามนโยบายที่ประชาชนทำหน้าที่ปกครองด้วยตนเองโดยตรง

การมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นหัวใจสำคัญต่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบอบประชาธิปไตยแบบผู้แทน เปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงทัศนะและมีส่วนร่วมตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ที่จะส่งผลต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนเอง และประโยชน์การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ก่อให้เกิดคุณภาพโครงการหรือนโยบายรัฐบาล นำข้อเสนอแนะประชาชนสู่การพิจารณาทางเลือกใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์สาธารณะมากที่สุด แต่อาจนำมาซึ่งการโต้แย้งคัดค้านหรือการฟ้องร้องกัน อาจสร้างฉันทามติ การมีส่วนร่วมของ

ประชาชนจะสร้างข้อตกลงและข้อผูกพันอย่างมั่นคงในระยะยาวระหว่างกลุ่มที่มีความแตกต่างกัน ช่วยสร้างความเข้าใจระหว่างกลุ่มต่าง ๆ ลดข้อโต้แย้งทางการเมืองและช่วยให้เกิดความชอบธรรมต่อการตัดสินใจของรัฐบาล นำไปปฏิบัติง่ายขึ้น การเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ทำให้ประชาชนมีความรู้สึกรับรู้ของการเป็นเจ้าของการตัดสินใจนั้น เป็นต้น

การพัฒนาการเมืองภาคประชาสังคม เป็นการส่งเสริมประชาชนให้กล้าแสดงออกถึงความคิดเห็นทางการเมือง ยอมรับความคิดเห็นทางการเมืองที่แตกต่าง พร้อมกับความคิดเห็นทางการเมืองที่สนับสนุนส่งเสริมการรับรู้ข้อมูลข่าวสารแบบ 2 ด้าน ช่วยสร้างการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน คือ ทำให้ประชาชนมีความรู้ ทั้งในส่วนของเนื้อหาโครงการและกระบวนการตัดสินใจของรัฐ ประชาชนได้เข้าใจปัญหาและความต้องการของประชาชน เนื่องจากการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองไม่ใช่เฉพาะเป็นการเลือกผู้แทนเข้าไปทำหน้าที่แทนตนเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการควบคุม ตรวจสอบ ติดตามการทำงานของรัฐบาล หน่วยงานของรัฐ รวมทั้งมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจของรัฐบาลในนโยบายการบริหาร ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ และวิถีชีวิตของประชาชนคนไทยทุกคน

ผู้ต้องขังในเรือนจำ

การเมือง ผู้ต้องขังในเรือนจำแสดงความคิดเห็นทางการเมืองลักษณะผสมผสาน เนื่องกิจกรรมการใช้ชีวิตเกี่ยวกับการเมือง การเมืองกลุ่มผู้ต้องขัง การเมืองการใช้อำนาจกับเจ้าพนักงานเรือนจำ การเมืองกับญาติ บุคคลอื่น พฤติกรรมทางการเมืองเป็นการกระทำของมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับการแสวงหา อำนาจ การปกครอง การมีส่วนร่วมทางการเมือง หรือการแสดงออกทางความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องราวทางการเมือง “การส่งข่าวสารถึงผู้ต้องขังมีหลายช่องทาง ข่าวสารทางการเมือง รัฐบาลยังพัฒนาเศรษฐกิจไม่ดีขึ้น ประชาชนยังลำบาก ทุจริตยังมีอยู่มาก สงครามยังสร้างปัญหาผลกระทบกว้าง” “สังคมไทยเปลี่ยนแปลงเร็วและเผชิญกับปัญหาวิกฤตทางการเมือง การแก้ไขปัญหาวิกฤตทางการเมืองต้องปลูกฝังค่านิยมทางการเมืองที่เหมาะสมกับสังคมไทย” “ปัญหาทางการเมืองไทยมักนำเหตุการณ์ทางการเมืองในอดีตมากระตุ้นให้เกิดความขัดแย้งทางการเมือง การอ้างรัฐธรรมนูญ ประชาธิปไตย อาจก่อให้เกิดความรุนแรงในสังคมไทย”

ความคิด ผู้ต้องขังในเรือนจำ การปกครองในเรือนจำ พนักงานเรือนจำที่ทำหน้าที่ควบคุม ดูแล อบรม ส่งเสริมผู้ต้องขังให้อยู่ในระเบียบ ปฏิบัติตามกฎหมายข้อบังคับ ปฏิบัติตามที่อนุญาต เพื่อควบคุมผู้ต้องขังไม่ให้หนี มุมมองผู้ต้องขังส่วนหนึ่งอาจรู้สึกไม่ชอบการกักขังและจองจำ ถูกตัดขาดจากสังคม สูญเสียอิสรภาพ พ่อแม่ ญาติต้องหาเงินส่งมาดูแลผู้ต้องขังในเรือนจำ มีค่าใช้จ่ายมาก โดยเฉพาะรัฐบาลต้องใช้งบประมาณทรัพยากรในการดูแลผู้ต้องขังทั่วประเทศไทย ทั้งนี้ การดำเนินโครงการภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาระบบการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด มีกลุ่มเป้าหมาย ผู้ต้องขังผู้พ้นโทษ เจ้าหน้าที่ ภาครัฐ และประชาชน โดยสามารถจัดกลุ่มตามลักษณะการดำเนินการโครงการออกเป็น 5 กลุ่ม จำนวนโครงการและงบประมาณสูงถึง 5,367,39 ล้านบาท (สำนักงานกิจการยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม, 2563)

ความคิดผู้ต้องขังระหว่างอยู่ในเรือนจำ เริ่มคิดมากขึ้นก่อนแสดงพฤติกรรมใดๆ ออกมาให้บุคคล สังคมรอบข้างได้เห็น ความคิดของผู้ต้องขังในเรือนจำนั้นเป็นเรื่องที่ซับซ้อนและหลากหลายมากขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ ความคิดอาจคิดถึงการกระทำความผิดที่รุนแรง อาจคิดถึงการกระทำความผิดเล็กน้อย ระยะเวลาอาจช่วยเปลี่ยนแปลงความคิดไปจากเดิม ประสบการณ์ชีวิตก่อนเข้าเรือนจำ วัฒนธรรม และ การศึกษาล้วนมีอิทธิพลต่อความคิดของผู้ต้องขัง และเมื่อสภาพแวดล้อมที่แออัด การปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง และ โอกาสในการพัฒนาตนเองล้วนส่งผลต่อความคิดของผู้ต้องขัง

ความคิดทั่วไปของผู้ต้องขัง ลักษณะความเสียใจและสำนึกผิด ผู้ต้องขังบางคนอาจรู้สึกเสียใจกับสิ่งที่ตนเองได้กระทำและต้องการแก้ไข และแสดงออกทางพฤติกรรมให้เกิดการยอมรับของเพื่อนผู้ต้องขัง มี กิจกรรมร่วมกัน ผู้ต้องขังบางรายมีอิทธิพลต่อเพื่อนผู้ต้องขัง มีกิจกรรมทางการเมืองระหว่างผู้ต้องขังหรือเจ้าพนักงานเรือนจำ แต่ผู้ต้องขังบางรายมีความคิดความโกรธแค้นต่อสังคม หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับคดีของตน แสดง พฤติกรรมกลัว ผู้ต้องขังอาจกลัวอนาคตหลังจากพ้นโทษ หรือกลัวการถูกปฏิบัติจากสังคม

ความคิดเชิงความหวังของผู้ต้องขังบางคนอาจมีความหวังที่จะเริ่มต้นชีวิตใหม่หลังพ้นโทษ เพราะรู้สึก เบื่อหน่ายกับสภาพแวดล้อมในเรือนจำที่จำเจอาจทำให้ผู้ต้องขังรู้สึกเบื่อหน่ายและท้อแท้ และแสดงหาความรู้ ใหม่ มุมความคิดใหม่ให้ตนเองรู้สึกผ่อนคลาย โดยเฉพาะหนังสือธรรมะ ชุดการเรียนรู้ หนังสือสามารถเปิดโลกทัศน์และกระตุ้นให้ผู้ต้องขังคิดถึงสิ่งต่างๆ ได้มากขึ้น สื่อต่างๆ รวมถึงโปรแกรมการแก้ไขฟื้นฟู เช่น การอบรม การศึกษา และการบำบัดจิตใจ สามารถช่วยให้ผู้ต้องขังเปลี่ยนแปลงความคิดและพฤติกรรม สร้างกิจกรรมทางการเมืองปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การปฏิสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่เรือนจำ ผู้ต้องขังรายอื่น และผู้ที่เข้ามาเยี่ยมสามารถ ส่งผลต่อความคิดของผู้ต้องขัง การฝึกอาชีพสามารถช่วยให้ผู้ต้องขังมีความมั่นใจและมีทักษะในการประกอบ อาชีพหลังพ้นโทษ

อิสรภาพ ผู้ต้องขังในเรือนจำ แนวคิดที่ซับซ้อนและท้าทาย เพราะเหตุว่า เป็นแนวคิดที่ขัดแย้งกันในตัวของมันเอง เนื่องจากผู้ต้องขังถูกจำกัดเสรีภาพในการดำเนินชีวิตตามปกติอยู่แล้ว อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาในบริบทที่กว้างขึ้น การถูกขังอยู่ในเรือนจำไม่ใช่แค่การสูญเสียอิสรภาพทางกาย แต่ยังเป็นการสูญเสีย อิสรภาพทางจิตใจอีกด้วย ทุกวันเหมือนกันหมด เหมือนอยู่ในวงวนที่ไม่มีทางออก ความเหงา ความเบื่อหน่าย และความรู้สึกไร้ค่ากัดกินจิตใจผมทุกวัน ผมอยากจะขอร้องให้ทุกคนเข้าใจว่า การถูกจำคุกไม่ใช่แค่การลงโทษ แต่ยังเป็นการทรมานจิตใจที่รุนแรงกว่าที่ใครจะจินตนาการได้

“การถูกตัดขาดจากโลกภายนอก ทำให้ผมรู้สึกเหมือนถูกทอดทิ้ง ไม่มีใครสนใจ ไม่มีใครเข้าใจความรู้สึกของผม” “การถูกจำกัดอิสรภาพในการตัดสินใจ ทำให้ผมรู้สึกเหมือนไม่มีตัวตน ไม่มีค่าอะไรเลย” “การถูกขังอยู่ในที่แคบๆ ทำให้ผมรู้สึกเหมือนถูกขังอยู่ในกรงนก ไม่สามารถบินไปไหนได้ รู้สึกเหมือนเวลาหยุดนิ่ง และจิตใจก็ค่อยๆ เหี่ยวแห้งไปทุกวัน”

เห็นได้ว่า อิสรภาพของผู้ต้องขังนั้นมีความหมายที่หลากหลายและซับซ้อน มีแง่มุมอิสรภาพในแง่มุมต่างๆ ได้แก่ อิสรภาพทางกาย ผู้ต้องขังสามารถใช้สิทธิในการเคลื่อนไหวในพื้นที่ที่กำหนดให้ การได้รับอาหาร

การพักผ่อน และการดูแลสุขภาพที่เหมาะสม ซึ่งเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่ทุกคนควรได้รับ รวมถึงการป้องกันไม่ให้ถูกทำร้ายร่างกายหรือจิตใจ อิสระภาพทางความคิด: ผู้ต้องขังมีสิทธิที่จะมีความคิดเห็นของตนเอง เชื่อในสิ่งที่ตนเชื่อ และแสดงออกทางความคิดเห็นในขอบเขตที่กฎหมายอนุญาต

อิสระภาพในการพัฒนาตนเอง ผู้ต้องขังควรได้รับโอกาสในการศึกษา ฝึกอาชีพ และพัฒนาตนเอง เพื่อเตรียมความพร้อมในการกลับคืนสู่สังคม อิสระภาพในการติดต่อสื่อสาร ผู้ต้องขังควรมีสิทธิในการติดต่อสื่อสารกับครอบครัว หน่วยงาน และบุคคลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง อิสระภาพหลังพ้นโทษ เมื่อพ้นโทษแล้ว ผู้ต้องขังควรมีสิทธิที่จะเริ่มต้นชีวิตใหม่ และได้รับโอกาสในการทำงาน รวมถึงการได้รับการยอมรับจากสังคม อิสระภาพในการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง

อิสระภาพแรกของผู้ต้องขังเข้ามาอยู่ภายในเรือนจำช่วงแรกมีลักษณะของการปรับตัวปรับจิตใจโดยใช้ธรรมชาติคำแนะนำจากพนักงานเรือนจำและผู้ต้องขังอื่นๆที่มีประสบการณ์ในการพัฒนาตัวปรับตัวเองไม่ให้ติดกังวลจมอยู่กับความทุกข์ทางจิตใจการได้รับอิสระภาพทางจิตใจการปลดปล่อยตัวเองไม่ให้จมปลักอยู่ในอดีตหรือจมปลักอยู่กับความทุกข์ที่กำลังได้รับช่วยให้จิตใจของผู้ต้องขังรู้สึกสบายรู้สึกผ่อนคลายและปรับตัวได้ ทำกิจกรรมต่างๆร่วมกับเพื่อนผู้ต้องขังได้อย่างเหมาะสม และพัฒนาตนเองให้ได้รับโอกาสใหม่ๆในการทำกิจกรรมได้เสรีภาพภายในขอบเขตที่จำกัดมากขึ้น

ผู้ต้องขังที่มีพฤติกรรมดีมีความรู้ความสามารถสามารถช่วยเหลือกิจการของเรือนจำสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเรือนจำจะได้รับโอกาสได้รับอิสระภาพมากกว่าผู้ต้องขังอื่นๆโดยเข้าไปช่วยเหลือส่วนงานต่างๆภายในเรือนจำนำทักษะความรู้ความชำนาญเฉพาะด้านที่เคยมีเข้ามาช่วยเหลืองานของเรือนจำหรือผู้ต้องขังบางรายมีการเรียนรู้งานภายในเรือนจำสามารถพัฒนาตนเองให้มีทักษะเฉพาะช่วยเหลืองานเจ้าหน้าที่เรือนจำดูแลเพื่อนผู้ต้องขังได้จึงมีอิสระเสรีภาพมากกว่าผู้ต้องหาเงินอื่นที่ขาดการพัฒนาตนเองรวมถึงสามารถแสดงความคิดเห็นเสนอแนะแนวปฏิบัติที่เหมาะสมต่อเรือนจำต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานร่วมกันได้โดยตรงนำไปสู่การพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานของเรือนจำได้มากขึ้น

การอบรมการงานอาชีพที่เหมาะสมกับความต้องการของผู้ต้องขังช่วยให้ผู้ต้องขังมีรายได้มีอาชีพและอิสระภาพในขอบเขตที่จำกัดแต่มากกว่าเพื่อนผู้ต้องขังอื่นรายอื่นๆและวางรากฐานความมั่นคงในชีวิตหลังจากได้รับอิสระภาพเช่นการประกอบอาชีพที่เรือนจำจัดขึ้นการร่วมพัฒนานวัตกรรมที่เป็นลักษณะเด่นของเรือนจำสามารถนำไปแข่งขันผลงานของเรือนจำในระดับประเทศสร้างชื่อเสียงให้แก่เรือนจำก่อให้เกิดการสร้างช่องทางแห่งอิสระภาพได้ด้วยตนเอง

อิสระภาพทางความคิดเป็นผลงานเชิงจินตนาการที่ผู้ต้องขังใช้ความรู้ความสามารถและทักษะพิเศษในการออกแบบสร้างผลงานศิลปะและสร้างผลงานทางวิชาการ นำเสนอความสนใจพิเศษ จัดกิจกรรมเชิงพัฒนาตนเองให้มีผลงานเด่นเชิงอัตลักษณ์ของเรือนจำ โดยเฉพาะการอบรมและสร้างนวัตกรรมให้แก่ผู้ต้องขัง “ผู้ต้องขังใช้ความคิดสร้างสรรค์ ผลิตผลงานศิลปะและวิชาการ นำเสนอดนตรี และจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อพัฒนาตนเอง สร้างสรรค์ผลงานเด่นที่เป็นเอกลักษณ์ของเรือนจำ” แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง มีศูนย์เรียนรู้ใน

เรือนจำ “การนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ ทำให้เกิดนวัตกรรมใหม่ๆ และกิจกรรมดูแลสุขภาพภายในเรือนจำ ช่วยแก้ปัญหาโรคระบาด และสร้างภูมิคุ้มกันให้กับผู้ต้องขังและเจ้าหน้าที่”

การจัดกิจกรรมดูแลสุขภาพตนเองช่วยให้เกิดการแก้ไขปัญหาการเจ็บป่วยภายในเรือนจำการสร้างภูมิคุ้มกันในการต้านการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 และการสร้างภูมิคุ้มกันจากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้ต้องขังและการสร้างความร่วมมือกับพนักงานเรือนจำองค์กรเครือข่ายก่อให้เกิดอิสรภาพของกลุ่มผู้ต้องขังและพนักงานเรือนจำให้หลุดพ้นจากปัญหาที่สังคมภายนอกได้รับ “ผู้ต้องขังในเรือนจำได้แสดงให้เห็นถึงความคิดสร้างสรรค์ที่ไม่มีขีดจำกัด ผ่านผลงานศิลปะ ดนตรี และกิจกรรมต่างๆ ที่พวกเขาเริ่มขึ้น นอกจากนี้ การนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ยังช่วยให้เกิดนวัตกรรมใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อทั้งผู้ต้องขังและชุมชน การทำงานร่วมกันระหว่างผู้ต้องขังและเจ้าหน้าที่ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเชิงบวกและสร้างสรรค์บรรยากาศที่เอื้อต่อการพัฒนาตนเองภายในเรือนจำ”

การร่วมมือกันระหว่างผู้ต้องขังกับพนักงานเรือนจำ ก่อให้เกิดผลเปลี่ยนแปลงเชิงบวกภายในเรือนจำทั้งด้านบวกและลบ ด้านลบอาจเสียอำนาจควบคุม ด้านบวกทุกคนมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์และพัฒนาตนเอง มีส่วนร่วมระหว่างรัฐกับชุมชน ญาติผู้ต้องขัง ภาคประชาสังคมเข้ามีส่วนร่วมในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังระหว่างถูกควบคุมตัวและหลังการพ้นโทษ ด้านร่างกาย หน่วยงานที่ให้ความช่วยเหลือมากที่สุด คือ มูลนิธิ โดยเข้ามาจัดกิจกรรมด้านการเสริมสร้างร่างกายให้กับผู้กระทำผิด และบริจาคอุปกรณ์การศึกษา และในบางแห่งได้สร้างสนามกีฬาให้กับเรือนจำ/ทัณฑสถาน/ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เพื่อให้ผู้กระทำผิดได้มีอุปกรณ์และสถานที่ในการออกกำลังกาย

ด้านจิตใจ ครอบครัว คือ แหล่งพลังงานที่ก่อให้เกิดผู้กระทำผิดมีกำลังใจที่ดี และมีทัศนคติที่ดีต่อการดำเนินชีวิต โดยทางเรือนจำ/ทัณฑสถาน/ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน ได้จัดกิจกรรมครอบครัวสัมพันธ์ โดยให้ผู้กระทำผิดได้พบปะกับครอบครัว และมีการประชาสัมพันธ์ให้ครอบครัวผู้กระทำผิดได้ทราบถึงกิจกรรมต่างๆ อย่างต่อเนื่องเพื่อให้ครอบครัวเข้าร่วมกิจกรรม ส่วนมูลนิธิ ชุมชนและสถาบันทางศาสนาเป็นส่วนหนึ่งส่งวิทยากรให้การอบรมด้านคุณธรรม จริยธรรม และปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีแก่ผู้กระทำผิด (อิติ มหาเจริญและคณะ, 2562)

บทสรุป

การเมือง ความคิด อิสรภาพ ผู้ต้องขังในเรือนจำ การสร้างกิจกรรมทางการเมืองตามหลักรัฐศาสตร์ถูกนำมาใช้ในการควบคุมดูแลผู้ต้องขังรวมถึงการบริหารจัดการเนื่องจากเจ้าหน้าที่มีจำนวนน้อยจำเป็นต้องอาศัยผู้ต้องขังเข้ามาเป็นผู้ช่วยในการช่วยดำเนินกิจกรรมต่างๆภายในเรือนจำและร่วมบริหารจัดการทรัพยากรต่างๆให้เกิดการดูแลซึ่งกันและกัน รูปแบบทางการเมืองทั้งรูปแบบประชาธิปไตยรูปแบบการใช้อำนาจนิยมรูปแบบการควบคุมโดยรัฐลักษณะของคอมมิวนิสต์ถูกนำมาปรับใช้กับการดูแลผู้ต้องขังในเรือนจำการเปิดโอกาสให้ผู้ต้องขังได้ทำกิจกรรมทางการเมืองการนำเสนอความคิดเห็นอย่างมีอิสรภาพการจัดอบรมสร้างอนาคตให้

ผู้ต้องขังได้มีโอกาสพัฒนาตนเองและร่วมมือกับพนักงานให้เกิดการสร้างผลงานร่วมกันตามบทบาทหน้าที่ของตนเอง ผลของการทำกิจกรรมต่างๆตามมุมมองความคิดของผู้ต้องขังและของเจ้าพนักงานเรือนจำช่วยสร้างโอกาสการมุ่งสู่อิสรภาพของผู้ต้องขังการแสดงมุมมองความคิดและทำกิจกรรมทางการเมืองจึงมีความสัมพันธ์ต่อการส่งเสริมการได้มาซึ่งอิสรภาพตั้งแต่อยู่ในเรือนจำโดยเฉพาะการเปิดใจเปิดมุมมองสร้างโอกาสใหม่ๆให้กับตนเองรวมถึงการจัดกิจกรรม ที่ภายในเรือนจำอนุญาตสร้างการผ่อนคลายคล้ายกับตนเองได้รับอิสรภาพการฝึกอบรมจิตใจช่วยให้เกิดความรู้สึกละวางปลดปล่อยจิตใจตนเองให้มีอิสรภาพปรับพฤติกรรมต่างๆแสดงพฤติกรรมดีๆสร้างการยอมรับช่วยให้เลื่อนลำดับชั้นของผู้ต้องขังและได้รับโอกาสในการลดโทษพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องจนได้รับอิสรภาพและไม่กลับเข้าสู่เรือนจำอีกครั้ง

เอกสารอ้างอิง

- คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี : พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ นายกรัฐมนตรี แถลงต่อรัฐสภา. พ.ศ.2539 (2539, ธันวาคม 11). ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 113 ตอนพิเศษ 48 ง (64ก),1-2.
- นิติ มหาเจริญและคณะ. (2562). รายงานการทำกิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยโครงการวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาการกระทำผิดซ้ำ. กรุงเทพฯ : สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ.
- นรพัชร เสาร์ทอง. (2558). “ประชาธิปไตยแบบไทย”. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร. 6(2) 89-95.
- ประติก์ จาการ์. [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <https://www.bbc.com/thai/international-57650124> [23 มกราคม 2568].
- พระมหาสมัย จินตโสมโก.สามเณรตัวน้อย เต็มศาสนทายาท. [ออนไลน์], แหล่งที่มา: https://www.thairath.co.th/news/local/bangkok/2716534?gallery_id=1 [4 มกราคม 2568].
- วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <https://th.wikipedia.org/wiki/ประเทศรัสเซีย> [23 มกราคม 2568].
- เศรษฐวัฒน์ โชควรรกุล. (2562). พลวัตการเมืองตามระบอบประชาธิปไตยของไทย. พระนครศรีอยุธยา : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

สังคีต พิริยะรังสรรค์และคณะ. (2560). สังคมธรรมาธิปไตย. ปทุมธานี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรังสิตฯ.

สำนักงานกิจการยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม. (2564). รายงานสถานการณ์การขับเคลื่อนแผนแม่บท การบริหารงานยุติธรรม แห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2562 - 2565) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563. กรุงเทพฯ : กองนโยบายและประสานแผนกระบวนการยุติธรรม สำนักงานกิจการยุติธรรม.

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (2564). ข้อมูลพื้นฐานทางพระพุทธศาสนาประจำปี พ.ศ. 2564. กรุงเทพฯ : กลุ่มเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักงานเลขานุการกรม สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.